

Woord vooraf

Hierbij ontvangt U de tweede nieuwsbrief van 2025. Graag maak ik U erop attent dat onze actieve activiteitencommissie een paar leuke uitjes voor U in petto heeft – lees maar verder!

Onze rondzendcommissaris Jan Venselaar heeft voor het komende seizoen interessante plannen, maar dan moet U wél aan die rondzendingen meedoen. Doet U dat nog niet, meldt U dan zo spoedig mogelijk bij hem aan.

Over een paar weken, tijdens de laatste bijeenkomst van het seizoen 2024/2025 vindt er weer een interessante clubveiling plaats. De kavellijst mag U een dezer dagen in Uw mailbox verwachten.

In de vorige nieuwsbrief verzuchtte ik dat ik steeds maar op zoek moest naar kopij: “schrijf eens over Uw verzameling”. Een paar dagen later werd daar op gereageerd (dankjewel Rob!) – U leest hierover verderop in deze Nieuwsbrief. En nu wacht ik dus op Uw verhaaltje, over Uw verzameling (voor de volgende nieuwsbrief ...?)

En dan komt het zomerseizoen er weer aan; voor de meesten zal de postzegelhobby op een wat lager pitje staan, zelfs de insteekgroep doet het wat rustiger aan, en niet omdat er niet genoeg te doen is ... Hoewel, op vakantie in het buitenland kun je best tegen leuke aspecten van onze hobby aanlopen. Ogen openhouden dus, ook op reis!

Ik wens U een fijne vakantieperiode en, mocht ik U niet meer zien of spreken, graag tot het begin van seizoen 2025/2026 (september).

Jaap Mieras

Verenigingsnieuws en bestuursmededelingen

ACTIVITEITENKALENDER FILATELISTENVERENIGING ZUTPHEN E.O. SEIZOEN 2025			
DATUM	Tijden	PLAATS	OMSCHRIJVING
2 juni	19.30-21.30 uur	Warnsveld	Clubveiling
16 juni	10.00-12.00 uur	Zutphen	
1 september	19.30-21.30 uur	Warnsveld	
15 september	10.00-12.00 uur	Zutphen	
6 oktober	19.30-21.30 uur	Warnsveld	Inzenden kavel clubveiling 1 december
20 oktober	10.00-12.00 uur	Zutphen	
24 oktober	09.00	Warnsveld	Bezoek Postex, Barneveld
3 november	19.30-21.30 uur	Warnsveld	
17 november	10.00-12.00 uur	Zutphen	
1 december	19.30-21.30 uur	Warnsveld	Clubveiling
15 december	10.00-12.00 uur	Zutphen	
29 december	09.00	Warnsveld	Bezoek Oudejaarsbeurs, Houten

Warnsveld : Warnshuus, Dreiumme 43, van 19.30-21.30 uur

Zutphen : Clubochtenden : Kegelcentrum Hanzehal, van 10.00-12.00 uur

Doe mee aan de rondzendingen

Elke maand gaan doosjes met ca. 20 boekjes met elk ongeveer 200 zegels rond. Die worden aangeboden door de SVF in Tiel. Dat zijn diverse onderwerpen, landen en motieven. Bij de selectie van de boekjes wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de belangstelling van de deelnemers. Die is heel divers, maar meestal vindt iedereen wel een aantal interessante aanwinsten voor haar of zijn collectie.

Komend seizoen gaan we de keuze verbreden door met een tweede aanbieder uit Apeldoorn samen te werken. Daar gaan we met name wat meer speciaal materiaal, perioden, minder courant, zeldzamer etc. van krijgen.

Op dit moment hebben we ca. 30 deelnemers, maar dat kunnen er best meer zijn. Dus: nieuwe deelnemers zijn zeer welkom.

De prijzen zijn alleszins redelijk en we houden het aanbod zo divers en aantrekkelijk mogelijk. Heeft u speciale wensen, laat het weten, dan kijken we hoe daaraan is te voldoen.

Geïnteresseerd?

Het nieuwe seizoen start in september, graag opgeven **voor eind augustus**. Op de eerste clubavond in september krijgt u dan het stempeltje, dat u gebruikt om aan te geven dat u een zegel hebt uitgenomen. Daar vragen we dan € 12,50 borg voor. Dat krijgt u terug als u stopt.

Meldt u zich bij **Jan Venselaar**, commissaris rondzendingen

NIEUWS VAN DE ACTIVITEITENCOMMISSIE

Oorspronkelijk lag het in de bedoeling van onze commissie om in juni een gezellige afsluiting van het zo geslaagde seizoen 2024-2025 in Het Warnshuus te organiseren. Het bleek echter, dat deze accommodatie dan niet beschikbaar zou zijn vanwege herinrichting en een opknapbeurt. Derhalve hebben wij in overleg met de verhuurder ervoor gekozen om in plaats daarvan voor 13 september te kiezen om op die datum alle leden een feestelijke start van het seizoen 2025-2026 aan te kunnen bieden.

Onlangs kregen wij echter te horen dat de werkzaamheden eerst in augustus starten waardoor de entreehal en het horecagedeelte toch niet op 13 september beschikbaar zullen zijn.

Wij hebben daarom helaas moeten besluiten om een alternatief buiten Het Warnshuus te zoeken.

Gelet op de zeer positieve reacties in voorgaande jaren hebben wij er voor gekozen om u in het kalenderjaar 2025 de volgende twee activiteiten aan te bieden:

- op vrijdag 24 oktober een bezoek aan de postzegelbeurs Postex in Barneveld
- op maandag 29 december een bezoek aan de Oudjaarsbeurs in Houten

Er zijn voor u geen kosten verbonden aan het busvervoer en de entreebewijzen.

Wij adviseren u beide activiteiten in uw agenda te zetten. Nadere berichten volgen.

De Activiteitencommissie:

Gerben Klein Baltink, Peter Abeln, Henriëtte Formica en Kees Samuels

Kopij

Kopij voor het volgende nummer van onze Nieuwsbrief heb ik graag uiterlijk 15 augustus 2025 in mijn mailbox (miera022@planet.nl) of brievenbus (Prins Bernhardlaan 69, 7204 AL Zutphen). Het volgende nummer van de Nieuwsbrief verschijnt rond 20 augustus 2025.

Overname van artikelen is toegestaan, mits hierover van tevoren contact is opgenomen met de redactie van de Nieuwsbrief.

Wijziging e-mailadressen doorgeven.

Wilt U, als U een ander e-mailadres krijgt, dit ook aan de redactie doorgeven. Als U dat niet doet krijg ik alleen een melding dat Uw (oude) e-mailadres niet meer bekend is. Als U de Nieuwsbrief toch wilt (blijven) ontvangen, moet U ervoor zorgen dat ik Uw actuele e-mailadres heb. Mijn adres: miera022@planet.nl. En wilt U ervoor zorgen dat Uw mailbox niet te vol is tegen de tijd dat U Uw volgende nieuwsbrief kan verwachten!!

NIEUWS VAN DE INSTECKCOMMISSIE

Ondanks veel enthousiasme om ook de komende zomerperiode volop door te gaan met de werkzaamheden ten behoeve van de leden van onze club, zullen we het dit jaar, in tegenstelling tot voorgaande jaren, anders moeten doen.

Mocht u ons met een bezoek willen vereren, dan is het goed het volgende te weten:

Gelet op het vakantieoverzicht van de 9 leden van onze commissie is besloten om in de maanden **juni en juli** uitsluitend op de maandagochtenden bij elkaar te komen. De bijeenkomsten op de woensdagochtenden vervallen dus in deze periode.

In **augustus** is het gedurende de eerste drie weken niet mogelijk gebruik te maken van Het Warnshuus vanwege de herinrichting en het opknappen daarvan. Daarom starten we in deze maand pas weer op maandag de 25^e. Op de 27^e gaan we vervolgens weer op de woensdagochtenden beginnen.

Namens alle leden van de Insteckcommissie een fijne vakantie en een goede gezondheid toegewenst.

Met vriendelijke groeten,

(van links naar rechts) Bert Boesveld, Jan Roseboom, Fred du Buisson, Jaap Mieras, Harry Kaspersen, Johan van Cittert, Kees Samuels, Jan Marijnissen en Ton Middelburg.

Meld uw interessegebieden

Om onderling ook direct contact te kunnen leggen over stukken die u wilt aanbieden of ruilen, is er een overzicht van de verzamelgebieden van de leden. Dat is vanzelfsprekend puur voor intern gebruik. Dat bijgewerkte overzicht wordt tegelijk met deze nieuwsbrief verzonden.

Voor wie er nog niet opstaat en dat wel wil, kan haar of zijn verzamelgebieden direct aan Jan Venselaar (jan@venselaar.nl) melden.

Zeker ook voor de deelnemers aan de rondzendingen is dat handig omdat we de aanvraag voor boekjes op dat overzicht baseren.

Bestuur

Het bestuur van Filatelistenvereniging Zutphen & Omstreken bestaat uit:

Voorzitter : dhr. Jan Roseboom
Adres : Menkveld 31, 7232 GC Warnsveld
Telefoon : 06-51083301
E-mail : jan.roseboom.164@gmail.com

Vicevoorzitter/
ledenadministratie : dhr. Wim Willemsen
Adres : Garsenshof 19, 7231 LA Warnsveld
Telefoon : 0575-515437
E-mail : j.willemsen165@upcmail.nl

Secretaris : mw. Henriette Formica
Adres : De Waarden 335, 7206 GW Zutphen
Telefoon : 06-28449476
E-mail : knorretje17@hotmail.nl

Penningmeester : dhr. Jaap Bosscher
Adres : Kerklaan 29, 7211 BJ Eefde
Telefoon : 0575-546663
E-mail : j.bosscher@chello.nl
Regiobank : NL58 RBRB 0917 6640 94

Commissaris
Rondzendingen : dhr. Jan Venselaar
Adres : Almenseweg 31, 7211 MD Eefde
Telefoon : 0575-511559 of 06-51088073
E-mail : jan@venselaar.nl
Regiobank : NL58 RBRB 0917 6640 94

Veilingmeester : dhr. Peter Abeln
Adres : Weerdsлаг 144, 7206 BK Zutphen
Telefoon : 06-34930905
E-mail : peter.p.abeln@gmail.com

Commissaris Beurzen : dhr. Kees Stolk
Adres : Ruygenbosweg 55, 6961 GT Eerbeek
Telefoon : 06-44572651
E-mail : cwstolkeerbeek@gmail.com

Nieuwtjesdienst : wordt door de penningmeester waargenomen

Thema : verzameling postzegels Noord- en Zuidpool

Rob van den Edel

In de eerste nieuwsbrief van 2025 las ik dat de vereniging interesse had in de postzegelverzameling van de leden en hoe ze dat beleven en misschien ook over kunnen brengen aan anderen. In de eerste plaats heb ik gekozen voor een thema, omdat ik dan mijn interesse daarin kan weer vinden en dat gebeurt al tientallen jaren. Ik vind het alleen jammer dat dit thema bij de verzamelaars in de vereniging niet of bijna niet voorkomt.

Het is al weer bijna 40 jaar geleden begonnen met het verzamelen van pinguïns van allerlei materialen zoals steen, glas, kunststof en pluche en daar kwamen even later ook de boeken over de Noord- en Zuidpool bij; dat zijn er inmiddels zijn enkele honderden. Vlak daarna is de postzegelwoede begonnen met het postzegels verzamelen van pinguïns (17 soorten), ijsberen en de Arctische en Antarctische poolreizigers zoals o.a. Amundsen, Nansen, Scott, Shackleton en Byrd.

Daarna kwam natuurlijk de gedachte, “ik wil deze gebieden zelf gaan bezoeken” en dat is dan ook 26 jaar geleden gebeurd: Met het vliegtuig naar Ushuaia op Vuurland in Argentinië, dit is een van de toegangspoorten tot de fantastische fauna en flora van de Antarctische wereld. Dit heb ik gedaan met een schip; deze zeereis duurde twee dagen voor we bij het Antarctisch schiereiland aankwamen en daar heb ik ongeveer 10 dagen rondgezworven.

Op het Antarctisch schiereiland liggen tientallen stations voor wetenschappelijk onderzoek van allerlei landen zoals Engeland, Frankrijk, Australië, Verenigde Staten, Chili en Argentinië; daarvan heb ik er verschillende bezocht. Het meest fascinerende was eigenlijk wel zelf tussen de pinguïns te verblijven.

Al deze landen geven postzegels uit van Antarctica. Alleen raad ik U wel aan deze via de handel te bestellen, b.v. postfris. Dan krijg je wel een complete verzameling, anders is het moeilijk om er aan te komen om het compleet te maken.

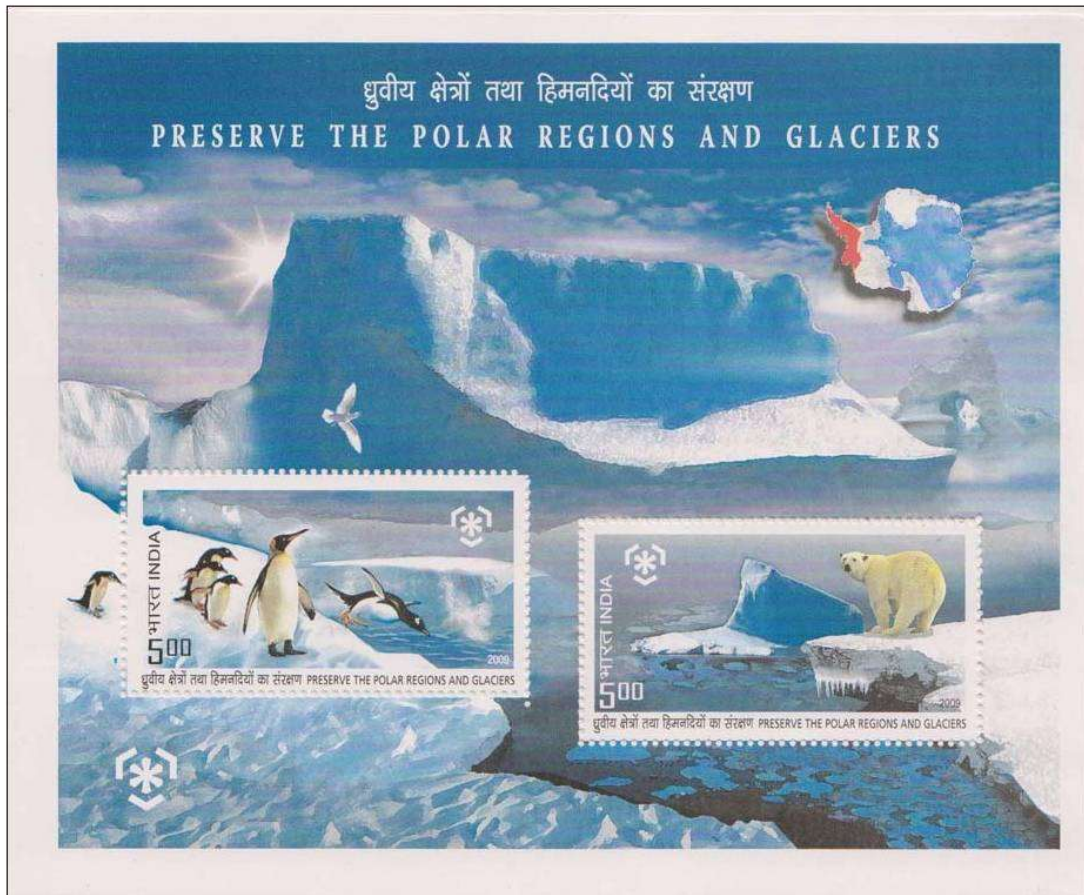
De bevoorrading van de onderzoekstations in dit gebied, b.v. het Duitse station Neumayer, wordt verzorgd door het onderzoekschip Polarstern van het AWI (Alfred Wegener Instituut) in Bremerhaven. Dit gebeurt in de Antarctische zomer en dan worden er ook vaak van deze reizen speciale stempels uitgegeven. Ik heb dit schip bezocht toen het voor onderhoud in de thuishaven lag; dat gebeurt enkele weken per jaar en de rondleiding in groepsverband was zeer interessant.

Ook veel andere landen in de wereld geven postzegels uit over dit prachtige continent.

Ook de gebieden Groenland en Spitsbergen, die in het Arctische (= Noordpool-)gebied liggen, zijn zeer interessant om te verzamelen en ook daar is de fauna en flora de moeite waard om te bezoeken. Ik ben daar enige keren geweest en had het genoegen om toevalligerwijs de zoon van de bekende Franse ontdekkingsreiziger Emile Victor te ontmoeten, die de wandelgangen nazocht van zijn vader.

Er is in Duitsland een filatelistische vereniging op het gebied van de Noord- en Zuidpool. Daar ben ik lid van; ze geven een aantal keren per jaar een verenigingsblad uit n.l. “Arge Polar Philatelie”, wat zeker de moeite waard is en informatie verschaft over postzegels en stempels van poolreizen, onderzoeken, schepen en vluchten van nu en het verleden van deze gebieden. Ook is het interessant om musea in de wereld te bezoeken van dit thema, ook dat heb ik ondernomen.

Ik hoop dan ook dat er meer verzamelaars komen met dit thema.

De vulkaanramp van Armero

Jaap Mieras

Colombia ligt in het noordwesten van Zuid-Amerika. Het is ongeveer 27 keer groter dan Nederland en telt ruim 50 miljoen inwoners. De westelijke helft wordt grotendeels ingenomen door een aantal bergruggen, die tot het Andesgebergte worden gerekend.

Dit noordelijke deel van de Andes is vanaf het Krijt (90 tot 65 miljoen jaar geleden) ontstaan doordat de Nazcaplaat, het stuk oceanische aardkorst ten westen van het huidige Colombia, naar het oosten bewoog en daarbij onder de continentale Zuid-Amerikaanse Plaat dook – en dat nog steeds met snelheden van 5 tot 10 centimeter per jaar doet. Daarbij werd niet alleen die Zuid-

Amerikaanse Plaat tot grote hoogte opgeduwd, het veroorzaakt tot op de dag van vandaag – soms heel zware – aardbevingen en hier en daar werden vulkanen gevormd.

In het centrale gebergte van de Colombiaanse Andes, op de kaart onderaan de vorige bladzijde met een rode ster aangegeven, ligt het nationaal park Los Nevados (dat betekent: “met sneeuw bedekte bergen”, zie zegel rechts) met een aantal meest actieve vulkanen. De hoogste daarvan is de 5321 meter hoge Nevado del Ruiz.

Deze actieve stratovulkaan ligt ca. 130 km ten westen van de hoofdstad Bogotá en is ondanks de ligging in de tropen, niet veel meer dan 500 km ten noorden van de evenaar, door zijn grote hoogte toch met gletsjers bedekt. Het is juist die bedekking met sneeuw en ijs, die er bijna 40 jaar geleden voor zorgde, dat een van de grootste vulkaanrampen van de afgelopen 500 jaar plaatsvond; wereldwijd zijn uit die hele periode maar drie vulkaanrampen bekend, die nog meer dodelijke slachtoffers telden.

Eind 1984 constateerden wetenschappers dat de vulkaan voor het eerst in bijna 70 jaar activiteit vertoonde: er waren aardbevingen en zo nu en dan ontweken gassen en stoom. Dit ging bijna een jaar lang door, tot het in oktober 1985 ophield. Er waren duidelijke aanwijzingen dat een uitbarsting te verwachten was. Als lava of hete gassen in contact zouden komen met de ijs- en sneeuwkap bovenop de vulkaan, zou die (gedeeltelijk) kunnen smelten en als een modderstroom (bij vulkanen heet dat met een aan het Javaans ontleende naam ‘lahar’) van de berg af, een dal in kunnen stromen. En daar woonden mensen ...

Wetenschappers publiceerden op 22 oktober 1985 een rapport voor de verschillende overheden waarin ze waarschuwden dat het risico van lahars ongevoelbaar hoog was; tevens gaven ze eenvoudige tips hoe een overheid zich daarop zou kunnen voorbereiden. Kaarten die de risicogebieden aangaven werden zelfs in kranten gepubliceerd. “Om economische redenen”, aldus een Colombiaanse vulkanoloog, werd er door de nationale overheid weinig aandacht aan besteed. Een rol zal daarbij ook hebben gespeeld dat er toen een binnenlandse guerrilla-oorlog woedde. Ook lokale overheden toonden, toen het erop aan kwam, weinig serieuze activiteit.

Op 13 november 1985, iets na 9 uur ’s avonds, barstte de boel los: als werd 30 km de atmosfeer ingeschoten en een pyroclastische stroom (dat is een gloedwolk van hete gassen, as en stof¹) smolt een groot deel van de topgletsjer en de sneeuw weg. Hierdoor ontstonden meerdere lahars, die via geulen de vulkaanhelling afstroombden met snelheden van – gemiddeld! – 60 km/uur. Onderaan de helling, in het rivierdal, was die lahar al aangegroeid tot een breedte van 50 meter. Aan het eind van dat dal lag de stad Armero met bijna 29 000 inwoners. De eerste lahar bereikte die stad om half 12 ’s avonds, was daar 30 meter diep, had een snelheid van 45 km/uur en duurde 10 tot 20 minuten – even later nog gevolgd door een tweetal volgende lahars. De voorkant van zo’n lahar bevat grote stenen, rotsblokken, erna wordt het wat fijner, modderiger materiaal. Het grootste deel van Armero werd hierdoor bedekt (precies zoals de kaarten van de wetenschappers hadden voorspeld!), inclusief zeker driekwart van haar inwoners: als je al niet geplet werd door grote stenen of instortende huizen, verstikte je wel in de modder! Overlevenden – die waren er ook – vertelden later dat het water in de lahar warm was ...

¹ Zie hiervoor o.a. mijn verhaaltje over de uitbarsting van de Mont Pelée in Nieuwsbrief 14,3 van augustus 2024.

Toen de volgende dag de eerste hulpverleners aankwamen waren ze geschokt door wat ze zagen: de hele stad was bedekt met een grijze massa modder, die bezaaid was met puin van huizen, gebroken bomen en vreselijk misvormde lichamen. Die dikke laag modder maakte het ook heel moeilijk om de schaarse in de modder vastzittende overlevenden te bereiken zonder er zelf in weg te zakken.

De ramp kreeg vooral internationale bekendheid door een foto die fotograaf Frank Fournier nam van een 13-jarig meisje, Omayra Sánchez, die levend werd gevonden, maar vast bleek te zitten in de puinhopen van haar verwoeste huis. Een verzoek aan de overheid voor een pomp om het water rond haar te verlagen bleef onbeantwoord; ze bezweek na zestig uur voor het oog van de camera's aan gangreen en onderkoeling, omdat levensreddende amputaties niet mogelijk waren ...

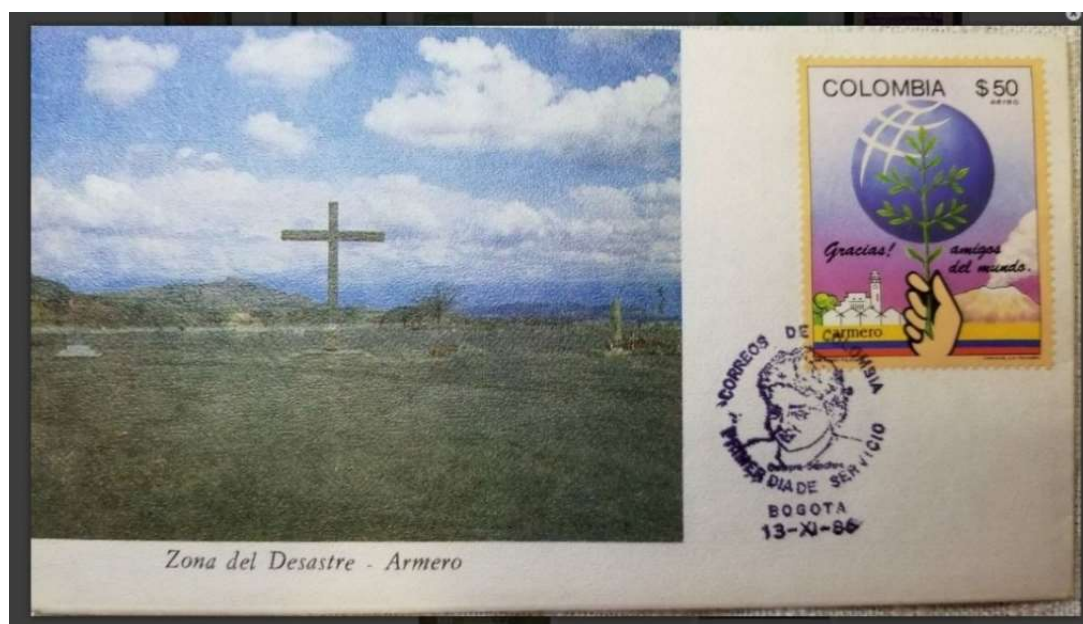

De foto verdiende de World Press Photo of the Year voor "het vastleggen van de gebeurtenis van het grootste journalistieke belang".

Precies een jaar na de ramp gaven de Colombiaanse posterijen een postzegel uit als dank aan de wereld voor de steun aan de overlevenden van de ramp.

Op internet² vond ik een afbeelding van de FDC van deze zegel met Omayra Sánchez in het stempel. Mocht U deze FDC hebben, of te pakken kunnen krijgen, dan kunt U mij er erg blij mee maken!

² <https://www.hipstamp.com/listing/1-1986-colombia-armero-disaster-zone-architecture-world-cross-volcano/38517907>

Nevado del Ruiz blijft een serieuze bedreiging voor de omgeving. Hoewel de topgletsjer nu wel wat kleiner is, ligt er nog voldoende sneeuw en ijs om een even grote lahar te veroorzaken als in 1985. Dit geldt trouwens voor meerdere actieve vulkanen in het nationaal park Los Nevados! Naar schatting een half miljoen mensen die daar in de buurt wonen lopen dat risico. De – tot nu toe – belangrijkste lessen die van de ramp van Armero zijn geleerd, zijn dat vroegtijdige waarschuwingen serieus genomen moeten worden en evacuatieplannen, ook bij lagere overheden, kant-en-klaar moeten zijn. Zowel in 1989 (bij de Nevado del Ruiz), als in april 2008 bij een andere Colombiaanse vulkaan (Nevado del Huila) bleek dat te functioneren. Sinds november 2014 is Nevado del Ruiz voortdurend actief ...

